

Provkonstruktion

Årskurs: 5

Ämne: Biologi

Tema: Ekosystemtjänster – vad får vi från naturen?

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om ekosystemtjänster och deras betydelse för både människor och samhällen. Provets struktur syftar till att ge eleverna möjlighet att visa sin förståelse och förmåga att resonera kring dessa teman.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska handla om ekosystemtjänster och hur de gynnar människor och samhällen. Eleverna ska få kännedom om olika typer av ekosystemtjänster, såsom försörjning, reglering, stöd och kulturella tjänster, samt hur dessa är kopplade till biologisk mångfald.

Kunskapskrav

Eleven kan med viss säkerhet beskriva vad ekosystemtjänster är och ge exempel på olika typer av tjänster. Eleven kan också diskutera hur bevarande av biologisk mångfald och ekosystem är avgörande för att upprätthålla dessa tjänster.

Prov

Faktafrågor

1. Vad är en ekosystemtjänst?
 - A) En typ av föda
 - B) En tjänst som banken erbjuder
 - C) **En fördel som vi får från naturen**
 - D) En yrkesutbildning
2. Vilken typ av ekosystemtjänster handlar om att skapa livsmedel?
 - A) Kulturella tjänster
 - B) Reglerande tjänster
 - C) **Försörjningstjänster**
 - D) Stödjande tjänster
3. Vad är ett exempel på en reglerande tjänst?
 - A) **Klimatreglering**
 - B) Rövning av skog

- C) Utbildning
 - D) Dykning
- 4. Vilken av följande är en stödjande tjänst?
 - A) Vattenrening
 - B) Gör mekaniska reparationer
 - C) **Pollinering**
 - D) Konsumtionsrådgivning
- 5. Vad menas med kulturella tjänster?
 - A) **Tjänster som ger estetiska upplevelser och rekreation**
 - B) Affärsverksamhet
 - C) Uthyrning av sportutrustning
 - D) Ekonomiska transactioner
- 6. Vilken roll har biologisk mångfald i ekosystemtjänster?
 - A) Det är oviktigt
 - B) **Det bidrar till att upprätthålla dessa tjänster**
 - C) Endast viktigt för djur
 - D) Det hindrar utveckling
- 7. Vad kan hända om pollinerande insekter minskar?
 - A) **Minskad matproduktion**
 - B) Ökad mängd livsmedel
 - C) Inga effekter
 - D) Flera blommor
- 8. Hur kan människor bidra till bevarande av ekosystemtjänster?
 - A) **Genom att minska sin påverkan på naturen**
 - B) Genom att använda mer plast
 - C) Genom att öka konsumtion av resurser
 - D) Genom att ignorera miljöproblem
- 9. Varför behöver vi diskutera ekosystemtjänster i samhället?
 - A) För att skapa fler problem
 - B) För att stänga ner industrier
 - C) **För att förstå vår påverkan och ta ansvar**
 - D) För att få fler jobb
- 10. Vad är en konkret exempel på en ekosystemtjänst i den lokala miljön?
 - A) **Rening av vatten i våtmarker**
 - B) Utbildning om djur
 - C) Trafikreglering
 - D) Byggande av hus
- 11. Vad är syftet med att skapa en affisch om en ekosystemtjänst?
 - A) Att krama träd
 - B) **Att öka medvetenheten om ekosystemtjänster**
 - C) Att få betyg
 - D) Att göra något snabbt
- 12. Vilken funktion har ekosystemtjänster i relation till människans överlevnad?
 - A) **De är avgörande för vår livskvalitet och överlevnad**
 - B) De är inte viktiga
 - C) De finns bara i tropiska områden
 - D) De är bara för djurarter
- 13. Vad innebär bevarande av biologisk mångfald?

- A) ****Skydda och upprätthålla variationen av livsformer****
 - B) Att förstöra livsmiljöer
 - C) Att skapa fler invasiva arter
 - D) Att minska antalet djur
14. Vilken konsekvens kan förlust av biologisk mångfald ha?
- A) ****Försämrade ekosystemtjänster****
 - B) Ökad produktion av varor
 - C) Mer arbete för människor
 - D) Fler platser att bo

Resonerande frågor

1. Diskutera varför ekosystemtjänster är viktiga för oss som individer och för samhället.
Syftet är att låta eleverna reflektera över den personliga relevansen av ekosystemtjänster.
2. Ge exempel på hur du i ditt dagliga liv interagerar med ekosystemtjänster.
Syftet är att koppla teori till praktik och uppmuntra personlig insikt.
3. Hur kan vi utbilda andra om vikten av ekosystemtjänster?
Syftet är att stimulera idéer om hur kunskap kan spridas och förändringar kan göras.
4. Resonera kring hur förändringar i klimatet påverkar ekosystemtjänster.
Syftet är att få eleverna att tänka kritiskt kring samhällsutmaningar.
5. Vad skulle hända om människor inte tar ansvar för bevarandet av ekosystemtjänster?
Syftet är att uppmuntra till framtidsdiskussioner och förståelse för konsekvenser.
6. Hur kan lokala samhällen arbeta tillsammans för att förbättra ekosystemtjänster?
Syftet är att få eleverna att tänka på kollektiva insatser för miljön.
7. Reflektera över hur teknologiska framsteg kan påverka ekosystemtjänster.
Syftet är att undersöka hur innovation kan både hjälpa och skada ekosystem.
8. Diskutera något specifikt exempel på hur biologisk mångfald kan skyddas.
Syftet är att låta eleverna visa detaljerad kunskap om specifika bevarandeåtgärder.

Bedömning

Provet kan bedömas med poäng där faktafrågor ger 1 poäng per korrekt svar. Resonerande frågor ger 3 poäng vardera. Totalt kan provet ge maximalt 30 poäng.

För betyg E krävs minst 8 poäng (inklusive 0 från resonerande frågor).

För betyg C krävs 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor).

För betyg A krävs 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).